

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2004/104

Karar Sayısı : 2004/117

Karar Günü : 1.12.2004

R.G. Tarih-Sayı :09.03.2005'de tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Çubuk Asliye Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 4.4.1929 günlü, 1412 sayılı “Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu”nun 390. maddesinin; birinci fıkrasında yer alan “...ile hafif hapis cezasına hükmedilmişse...” ibaresi ile üçüncü fıkrasının birinci tümcesinin, Anayasa'nın 2., 13. ve 36. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Basit nitelikte müessir fiil suçundan açılan kamu davasında, işi ceza kararnamesi ile sonuçlandıran Sulh Ceza Mahkemesi kararına itirazın incelenmesi sırasında itiraz konusu kuralları Anayasa'ya aykırı bulan Mahkeme, iptalleri için başvurmuştur.

II- YASA METİNLERİ

A- İtiraz Konusu Yasa Kuralları

1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun itiraz konusu kuralları da içeren 390. maddesi şöyledir:

“**Madde 390.- (Değişik: 5/3/1973-1696/50 md.)** Ceza kararnamesi ile hafif hapis cezasına hükmedilmişse itiraz üzerine duruşma yapılır. Şu kadar ki, sanık duruşmadan evvel itirazından vazgeçerse duruşmaya mahal kalmaz.

Duruşmada sanığı müdafii temsil edebilir. Hakim itiraz üzerine vereceği hükümde evvelki karar ile bağlı değildir.

(**Değişik: 7/1/1981- 2369/11 md.)** Ceza kararnamesiyle hafif veya ağır para cezasına ya da muayyen bir meslek veya sanatın tatiline veya müsadereye yahut bunlardan birkaçına veya hepsine hükmedilmişse itiraz üzerine asliye mahkemesi başkan veya hakimi 301, 302 ve 303 ncü madde hükümlerine göre itirazı inceler. Bu halde itiraz dilekçesinin verilmesi, aleyhine itiraz olunan ceza kararnamesinin icrasını durdurur”.

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

Başvuru kararında Anayasa'nın 2., 13. ve 36. maddelerine dayanılmıştır.

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İ t z    n n 8. maddesi uyarınca Mustafa BUM N, Ha ım KILIÇ, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIO LU, Ertuğrul ERSOY, Tülay TU CU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Fazıl SAĞLAM, A. Necmi ÖZLER ve Serdar  ZG LD   N katılmalarıyla 1.12.2004 günü yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından i in esasının incelenmesine oybirliğiyle karar verilmiştir.

IV- ESASIN İNCELENMESİ

İçin esasına ilişkin rapor, başvuru kararı ve ekleri, itiraz konusu yasa kuralı, dayanan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği g r   l p d   n ld :

A- Davada Uygulanacak Kural Sorunu

Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 28. maddelerine göre, mahkemeler, bakmakta oldukları davalarda uygulayacakları kanun ya da kanun hükümünde kararname kurallarını Anayasa'ya aykırı g r rl r veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık savının ciddi olduğu kanısına varırlarsa o hükümün iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurmaya yetkilidirler. Ancak bu kurallar uyarınca bir mahkemenin, Anayasa Mahkemesi'ne ba vurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve görevine giren bir davanın bulunması ve iptali istenen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekmektedir. Uygulanacak yasa kuralları, davanın değişik evrelerinde, ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikteki kurallardır.

Maddenin birinci fıkrasında, ceza kararnamesi ile ‐hafif hapis‐ cezasına h kmedilmi se itiraz üzerine duru ma yapılacağı, ikinci fıkrasında ise, duruşmada sanı ı müdafinin temsil edebileceği, hakimnin itiraz üzerine vereceği h k m de önceki kararlar ba lı olmayacağı belirtilmektedir. Başvuru kararına ilişkin davada ceza kararnamesinin konusunu ağır para cezası olu turdu undan, Asliye Ceza Mahkemesi'nde itirazen görülmekte olan davada uygulanacak kural niteliğinde olmayan birinci fıkradaki ‐...ile hafif hapis cezasına h kmedilmi se‐ ibaresine ilişkin başvurunun Mahkeme'nin yetkisizli i nedeniyle reddine 30.6.2004 gününde oybirliğiyle karar verilmiştir.

B- Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

Başvuran Mahkeme'nin iptalini istediği 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 390. maddesinin son fıkrası, 22 Ekim 2004 gün ve 25621 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 30.6.2004 tarih ve Esas:2001/481; Karar:2004/91 sayılı kararı ile iptal edilmiş olduğundan, bu konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesi gerekir.

V- SONUÇ

4.4.1929 günlü, 1412 sayılı ‐Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu‐nun 390. maddesinin 2369 sayılı Yasa ile de i tirilen son fıkrasının birinci tümcesi, 30.6.2004 günlü, E. 2001/481, K. 2004/91 sayılı kararla iptal edildiğinden, İTİRAZ KONUSU TÜMCE HAKKINDA YENİDEN KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, 1.12.2004 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan

Mustafa BUMİN

Başkanvekili

Haşim KILIÇ

Üye

Sacit ADALI

Üye

Fulya KANTARCIOĞLU

Üye

Ertuğrul ERSOY

Üye

Tülay TUĞCU

Üye

Ahmet AKYALÇIN

Üye

Mehmet ERTEN

Üye

Fazıl SAĞLAM

Üye

A. Necmi ÖZLER

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR